

ผู้นำที่เก่งงาน และเก่งคน

เสริมสร้างพัฒนาตนเพื่อสร้าง
บุคคลต่างๆในองค์กรมุ่งไปสู่ความสำเร็จ

สมชาติ กิจยรรยง

- คันไม้ใหญ่ย่อมปะทะลมแรงกว่าเสมอ
- ทำให้ลูกน้องเกรงจะดีกว่าทำให้ลูกน้องกลัว
- เวลาเราใช้เขาอย่าพูดถึงตำแหน่งของเรา...แต่จงใช้ความสามารถที่เขาได้อยู่
- จงบังคับจิตใจของตัวเองให้ได้ก่อน
- ..ก่อนที่ผู้นำจะไปบังคับกายและใจผู้อื่น
- ปรัชญาในการเลี้ยงของผู้หน้านั้นก็คือ
- ..อย่าใส่ไข่ไก่ทั้งหมดลงในตะกร้าใบเดียวกัน
- จงเรียนรู้ความพลั้งพลาดของผู้อื่นด้วยการเรียนรู้จาก
- ..การอ่านเพราะเราไม่มีเวลาที่จะผิดพลาดอีกแล้ว

สถาบันส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร(IBC GROUP)

ผู้นำที่เก่งงานและเก่งคน

ราคา-220.-บาท

ข้อมูลบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

-**เก่งงาน:**ความรู้รับผิดชอบทำงานได้รวดเร็วและถูกต้อง

-**เก่งคน:**รู้จักคนรู้จักตนเองมีมนุษยสัมพันธ์กับคนรู้จักพัฒนาคน

-**เก่งคิด:** มองเหตุการณ์ในอนาคตสร้างแผนเพื่อให้บรรลุสิ่งที่ต้องการ

-**เก่งการดำเนินชีวิต:** ครองตน ครองคน ครองงานและครองสังคม
สำเร็จ

สร้างสรรค์งานใหม่ แก้ไขปัญหา ตัดสินใจได้

ISBN(E-BOOK)-978-616-604-841-4

บรรณาธิการต้นฉบับ สมชาติ กิจยรรยง

ศิลปกรรม/ออกแบบปก นางสาว วริวรรณ ไชยวัชรนนท์

พิสูจน์อักษร โดย นางสาว วริวรรณ ไชยวัชรนนท์

อีเมล skillupinter@gmail.com

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดยสมชาติ กิจยรรยง

399 ถ.ลาดพร้าว121 คลองจั่น บางกะปิ กทม.10240

คำนำ

ผู้นำที่เก่งงานและเก่งคน

(Leaders who are good at work and people)

การเป็นผู้นำทางความคิด (Thought Leadership) การคิดเป็นกระบวนการทางสมองของมนุษย์ซึ่งมีศักยภาพสูงมาก และเป็นส่วนที่ทำให้มนุษย์แตกต่างไปจากสัตว์อื่น ๆ ผู้มีความสามารถสูงในการคิดนั้นก็สามารถที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ลุล่วงไปได้ และมีการพัฒนาชีวิตของตนให้เจริญงอกงามยิ่งๆ ขึ้นไป ผู้มีความสามารถในการคิดจึงมักได้รับการยกย่องให้เป็นผู้นำในองค์กรหรือผู้นำกลุ่มต่างๆ การคิดมีความสำคัญอย่างยิ่ง

การเป็นผู้นำทางความคิดหรือ Thought Leader นั้นเป็นกลยุทธ์การสื่อสารวิธีหนึ่งที่เริ่มเป็นที่พูดถึงมากขึ้นทั่วโลกตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นกลุ่มผู้นำในเครือข่ายธุรกิจที่ให้ความสนใจอย่างมากกับการแสดงออกว่าตนนั้นเป็นผู้นำทางความคิด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของนวัตกรรมใหม่ มุมมองต่อสถานการณ์ปัจจุบัน หรือความเชี่ยวชาญของตน ซึ่งทั้งหมดนี้มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างความเชื่อมั่นทางธุรกิจกับกลุ่มลูกค้าในการเติบโตสร้างผลกำไรอย่างต่อเนื่อง สำหรับนักสร้างการเปลี่ยนแปลง ผู้ประกอบการทางสังคม หรือกลุ่มผู้ทำงานโดยไม่แสวงหาผลกำไรนั้น การเป็นผู้นำทางความคิดมีความสำคัญอย่างไรบ้างต่อองค์กรหรือการสื่อสารเกี่ยวกับเป้าหมายที่ต้องการ

ให้ประสบความสำเร็จ บทความนี้จะชวนคุณมาทำความเข้าใจความหมายของ Thought Leadership หรือ การเป็นผู้นำทางความคิด ความสำคัญในการนำไปใช้เพื่อสร้างผลกระทบทางสังคมในวงกว้าง และกระบวนการที่เราจะใช้ในการสื่อสารเพื่อเป็นผู้นำทางความคิดสำหรับนักสร้างการเปลี่ยนแปลง การเป็นผู้นำทางความคิด (Thought Leadership) คือการแสดงออกถึงคุณค่าเฉพาะตัวของปัจเจกบุคคลออกมาผ่านการถ่ายทอดวิชาความรู้ความสามารถในด้านที่ตนเองเก่งถนัดมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็น การเน้นย้ำให้ผู้คนเห็นถึงมุมมองของตนต่อสภาพปัญหาของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน รวมไปถึงแสดงออกถึงความมั่นใจว่าตนเองนั้นเป็นผู้ที่มีอำนาจทางความคิดในการริเริ่มชักนำกระแส และกระบวนการเปลี่ยนแปลงในภาคส่วนที่ตนทำงานอยู่ได้ หากจะถามว่าทำไมการเป็นผู้นำทางความคิดจึงสำคัญในยุคปัจจุบันนั้นก็เพราะจากการสำรวจข้อมูลระดับสากลโดยบริษัท Weber Shandwick ในปี 2018 พบว่า ผู้คนในปัจจุบันให้ความสำคัญและเชื่อถือในตัวบุคคลหรือผู้นำต่างๆมากกว่าแบรนด์หรือองค์กรเป็นอย่างมาก ภาพลักษณ์และระดับความมีชื่อเสียงของผู้นำองค์กรนั้นส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาพลักษณ์ขององค์กรที่พวกเขากำลังดำเนินการอยู่มากถึง 49% และพบว่า 60% ของผลประกอบการเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ผู้คนพึงพอใจและรู้สึกเชื่อมโยงกับภาพลักษณ์

ขององค์กร กล่าวคือผู้นำองค์กรคือบุคคลที่เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจและโครงการต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จในทุกทาง เนื่องจากว่าภาพลักษณ์ของพวกเขานั้นมีผลต่อการตัดสินใจของผู้คนในการที่จะให้ความร่วมมือ สนับสนุน หรือบริโภคสินค้าและบริการจากองค์กรนั่นเอง

Cr.schoolofchangemakers.com/knowledge/25771/

การเป็นผู้นำที่ดีหรือเรียกว่า“สถานะผู้นำที่เก่งทั้งงานและเก่งทั้งคนนั้น” ไม่ใช่เรื่องยาก แต่ก็ไม่ง่ายเพราะการก้าวขึ้นมาทำหน้าที่ผู้นำนั้น มีความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่รออยู่อีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการงานให้ได้ตามนโยบายและเป้าหมายที่ผู้บริหารมอบหมายมาและสิ่งที่ท้าทายสุดคือ การบริหารคนที่มีความคิดแตกต่างหลากหลายมุมมองให้เราต้องมีเรื่องปวดสมองอยู่บ่อย จากประสบการณ์ในการทำงานด้านคนมานานหลายปี ได้พบว่าการบริหารคนให้สามารถทำงานได้ดีนั้น ขึ้นอยู่กับการดูแลเอาใจใส่คนของผู้นำ การปฏิบัติตัวของผู้นำที่มีต่อลูกน้องว่าอยู่ในทิศทางไหน บวก หรือ ลบ เพราะว่าเราเปลี่ยนความคิดคนอื่นนั้นยาก แต่เราสามารถดูแลความคิดของแต่ละคน และนำมาเป็นคลังข้อมูลในการพัฒนางานและปรับปรุงงาน

ได้อีกมากมาย แต่เราใส่ใจในการบริหารจัดการคน โดยการเปิดใจรับฟังทีมงานและให้อิสระกับลูกในทีมงาน มีความคิดและเข้าใจสไตล์ของแต่ละคนเพื่อการบริหารและการมอบหมายงานให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานผู้นำในอุดมคติที่ต้องเป็นทั้ง “คนเก่งและคนดี” โดยความดี คือ การเป็นคนซื่อสัตย์ สุจริต รับปากแล้วทำตามทีพูด เป็นต้น ส่วนความเก่งนั้น ในฐานะผู้นำต้องมีความเก่งให้ครบทั้งรประการ ได้แก่

เก่งงาน หมายถึงทำงานอะไรก็ต้องเก่งเรื่องนั้น ทำธุรกิจก็ต้องเก่งธุรกิจ เป็นฝ่ายการตลาดการขายก็ต้องเก่งการขายอีกด้วยนั่นเอง เชื่อแน่ว่าก่อนจะก้าวขึ้นสู่ผู้นำมาก่อนจะต้องสัมผัสกับงานต่างๆมาอย่างแน่นนอน

เก่งคน แปลว่า ต้องสามารถบริหารจัดการคนได้ ซื่อใจคนเป็นกล่าวโดยสรุปก็คืออ่านคนออก-บอกคนได้และใช้คนเป็นนั่นเอง ซึ่งบุคลากรต่างๆในองค์กรนั้นรูปรกายเป็นคนและจิตใจนั้นแตกต่างกันแน่ๆ

เก่งตน คือสามารถบริหารจัดการตัวเองได้เช่นบริหารอารมณ์ของตัวเองได้มีทักษะการบริหารจัดการเวลาที่ดี เป็นคนมีวินัยในการทำงาน

เก่งคิด คือ ต้องเป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์และรู้จักคิดวิเคราะห์แยกแยะให้เป็นซึ่งในชุดนี้ได้กล่าวถึงเรื่องความคิดใน

หลากหลายรูปแบบสำหรับผู้นำที่นอกจากเก่งงานเก่งคนแล้ว
จะต้องเก่งคิดอีกด้วยนั่นเอง

เก่งเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องกล้าที่จะเปลี่ยนแปลง หากเก่งงาน
เก่งคน เก่งคน เก่งคิด แต่ไม่เก่งเปลี่ยนแปลงจะกลายเป็นผู้นำที่
ค่อนข้างอนุรักษ์นิยมไม่กล้าออกนอก Comfort Zone การเติบโตก็
ไม่มี Cr.kasikornbank.com

E-BOOKชุดนี้เขียนขึ้นมาต่อยอดในความสำเเร็จของ
ผู้นำที่ต้อง“เก่งคิด”นอกเหนือจากเก่งงานเก่งคนเก่งคิดและเก่งใน
การดำเนินชีวิตให้สามารถครองตนครองคนและครองงานได้
นั่นเองครับ.

ด้วยความปรารถนาดี

สมชาติ กิจขรรยง

สารบัญผู้นำที่เก่งงานและเก่งคน

(Leaders who are good at work and people)

บทที่ 1 ผู้บริหารกับสถานะผู้นำ(Managerial Leadership) 16

ภาระหน้าที่หลักของผู้นำสมัยใหม่	18
คุณลักษณะพิเศษของผู้นำ	23
พัฒนาลักษณะธรรมชาติของผู้นำ	24
ความพร้อมในการเป็นผู้นำ	24

บทที่ 2 การสร้างความคิดดีจากไอคิว(Intelligent Quotient) 26

ระดับเขาวนปัญญากับค่าIQ	26
ความฉลาดทั้งแปดด้านของเรา	30
สมาธิกับเขาวนปัญญา	33

บทที่ 3 โปรแกรมความคิดพิชิตความสำเร็จUQ 39

(Utopia Quotient)	
รู้จักกับจิตโดยพื้นฐานสองประการ	41
แนวทางโปรแกรมจินตนาการสู่ความสำเร็จ	42

บทที่ 4 การคิดอย่างคนเก่ง (Excellent think) 49

สมองกับวิธีการทำการคิด	51
------------------------	----

วิธีคิดสี่ประการ	52
บทที่ 5 เทคนิคการคิดในแง่บวก(Positive thinking)	56
แนวการพัฒนาความคิดในแง่บวก	57
สูตรในการปกป้องความคิดด้านลบ	58
แนวทางเสริมสร้างทัศนคติให้แก่ตนเองและผู้อื่น	60
บทที่ 6 การคิดเชิงสัมพัทธ์สร้างสรรค้บุคลากร	64
(Relative Thinking)	
แนวความคิดเชิงสัมพัทธ์	64
กิจกรรมพัฒนาความคิดพลิกบุคลิก	65
เฉลยพฤติกรรมกรรมการแสดงออกที่ดีในการติดต่อกัน	67
บทที่ 7 การคิดที่อดทนอดกลั้นทำได้ไหมAQ	76
(Adversity Quotient)	
รู้จักคนสามกลุ่มในสังคมและองค์กร	77
ลักษณะของคนรกลุ่มกับวิถีชีวิต	78
แนวคิดและวิธีปฏิบัติเพื่อจับได้ความท้อแท้	81
ทำไมหลายคนไม่ประสบความสำเร็จ	88

บทที่ 8 การสร้างความคิดใหม่ให้เป็นเลิศ(Think New)	93
แนวทางสร้างความคิดใหม่	94
กฎปฏิบัติเพื่อเพาะปลูกกำลังใจ	96
 บทที่ 9 การคิดสร้างทีมงานให้ฉลาดอย่างไรPQ	 101
(Play Quotient)	
คุณสมบัติของผู้นำผู้ตามที่ดี	102
การสร้างเสริมทีมงานที่มีประสิทธิภาพ	104
กระบวนการของการสร้างการทำงานเป็นทีม	105
แนวทางการสร้างทีมงาน (TEAM BUILDING)	109
สร้างพลังงานจากคน-สร้างทีมงาน	115
 บทที่ 10 สร้างการคิดดีที่มีคุณธรรม(Moral Quotient)	 117
คุณสมบัติผู้ที่มีMQสูง	118
แนวทางสร้างความฉลาดทางศีลธรรม	119
 บทที่ 11 การสร้างความคิดพลิกคุณค่าชีวิตTQ.-	 124
(Thinking Quotient)	
รู้จักกับผู้ชนะ 10 กิด	125

บทที่ 12 การคิดที่รู้เราแล้วรู้เขาBQ	135
(Human Behaviour Quotient)	
ผู้สร้างความฉลาดทางพฤติกรรมควรทราบ	135
ลำดับความต้องการของคนเรา	141
ทดสอบการเป็นผู้นำของท่าน	143
 บทที่ 13 การคิดเชิงกลยุทธ์สู่ความสำเร็จ	 150
(Strategic Thinking)	
แนวความคิดเชิงกลยุทธ์	150
กลยุทธ์ในการกุมผู้คนไว้ในมือ	151
ความคิดในเชิงกลยุทธ์ที่นิยมนำใช้	156
กิจกรรมนำท่านคิดเชิงกลยุทธ์	158
 บทที่ 14 การคิดที่จะดำรงในสังคมวันนี้SQ	 165
(Social Quotient)	
ผู้ที่มีทักษะทางสังคมสูงอีกกลุ่มหนึ่ง	167
การเสริมสร้างทักษะทางสังคมให้ดูดี	168
วิธีการสัมพันธ์	170
การปรับปรุงตนเองให้มีมนุษยสัมพันธ์	172

บทที่ 15 การคิดให้ครบพบความสำเร็จ	180
(Integrated Thinking)	
การคิดให้ครบจนจบเรื่อง(Integrated Thinking)	180
เทคนิควิธีการคิดด้วยเทคนิคที่หลากหลาย	181
กิจกรรมคิดให้ครบ	192
 บทที่ 16 คิดนอกกรอบกับคิดนอกคอก	 199
(Think outside the frame)	
ความหมายคิดนอกกรอบหรือนอกคอก	199
ตัวอย่างคิดนอกกรอบจากกระบวนการขาย	202
 บทที่ 17 การคิดอย่างฉลาดแบบ80/20	 205
(Smart Thinking 80/20)	
กำเนิดหลัก80/20	205
กฎ 80/20 จะช่วยอะไรได้บ้าง	207
ประโยชน์จากวิธีคิดหรือการคิดแบบ80/20	209
 บทที่ 18 การคิดให้ริเริ่มสร้างสรรค์(Creative Thinking)	 215
ความหมายการคิดเชิงสร้างสรรค์	215
แนวความคิด ในการคิดเชิงสร้างสรรค์	217
องค์ประกอบที่สำคัญของความคิดสร้างสรรค์	221

วิธีคิดให้กว้างอย่างสร้างสรรค์	221
บทที่ 19 การคิดกระทำให้อุณหภูมิพลาสมาดี HQ	227
(Health Quotient)	
หนทางสร้างสุขภาพที่ดีมีความสุข 16 ข้อ	227
บทที่ 20 การคิดเชิงวิพากษ์อย่างสร้างสรรค์	242
(Critical Thinking)	
จุดอ่อนหรืออุปสรรคการคิดเชิงวิพากษ์	243
การวิพากษ์อย่างสร้างสรรค์เป็นอย่างไร	244
ประสิทธิภาพของการวิพากษ์	244
การวิพากษ์จะไม่เกิดประโยชน์ในกรณีใด	245
บทที่ 21 การคิดที่เข้าใจคนอื่น VQ	250
(Values Intelligence Quotient)	
การเสริมแรงทางบวก	251
แนวทางในการคิดและเข้าใจคนอื่นให้สำเร็จ	252
ข้อแนะนำในการดำเนินชีวิต	257
นำเข้าสู่กิจกรรมVQ	258

บทที่ 22 การคิดเชิงระบบจะพบความเข้าใจ	263
(Systematic Thinking)	
ความหมายการคิดเชิงระบบ	263
ประโยชน์ของการคิดเชิงระบบ	265
สรุปแนวความคิดของความคิดเชิงระบบ	266
ข้อคิดจากนิทานเชิงระบบ	266
เทคนิคการคิดเชิงระบบ	268
หน่วยระบบกับการทำงานสัมพันธ์กันอย่างไร	270
 บทที่ 23 การคิดที่ยาวไกลในอนาคต(Futuristic Thinking)	 278
ปัญหาของผู้คิดต่อการคิดแบบมีวิสัยทัศน์	278
ลักษณะและธรรมชาติของจิตใจ	279
การทำให้จิตช่วยพิชิตความสำเร็จ	280
กิจกรรมการคิดเชิงอนาคต	283
 บทที่ 24 การคิดที่มองโลกแง่ดีที่สุดได้อย่างไร(OQ	 288
(Optimist Quotient)	
วิธีการคิดมองโลกแง่ดีที่มีความสุขความสำเร็จ	288
 บทที่ 25 การคิดวิเคราะห์เจาะสู่ชัยชนะ	 296
(Analytical Thinking)	

เทคนิคการคิดวิเคราะห์	301
ลักษณะของการคิดวิเคราะห์	301
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	302
ตัวอย่างการคิดวิเคราะห์ตลาดเพื่อการขาย	302
บทที่ 26 การคิดที่ดีกับอารมณ์ที่ดีEQ(Emotional Quotient)	315
องค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์	316
ความสามารถของความฉลาดทางอารมณ์	318
พฤติกรรมในการทำงานที่เหมาะสม	320
พฤติกรรมของคนในการทำงานร่วมกัน	321
พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก	322
บทที่ 27 การคิดเป็นภาพรวมทั้งระบบเข้าใจคนเข้าใจโล	331
(Systems thinking)	
การคิดในภาพรวมทั้งระบบ(Systems-thinking)	332
ประโยชน์ของการคิดในภาพรวมทั้งระบบ	334
วิธีคิดให้เห็นเป็นภาพรวมทั้งระบบ	335
บทที่ 28 การคิดการใหญ่ให้ไปโลด(Think Big)	344
ถ้าคุณคิดว่าคุณทำได้คุณก็จะทำได้	345
การรักษาโรคชอบแก้ตัว: โรคแห่งความล้มเหลว	345

สร้างความเชื่อมั่นในตนเองและทำลายความหวาดกลัว	346
วิธีการคิดและฝันอย่างสร้างสรรค์	348
คุณเป็นไปตามที่คิดว่าคุณเป็น	349
จัดการกับสภาพแวดล้อมของคุณ	350
ทำให้ทัศนคติของคุณเป็นพวกเดียวกับคุณ	351
คิดให้ถูกต้องต่อคนอื่น	352
สร้างนิสัยในการลงมือทำ	353
วิธีเปลี่ยนความพ่ายแพ้เป็นชัยชนะ	354
ใช้เป้าหมายช่วยให้คุณโต	355

บทที่ 29 การคิดหาวิธีการพัฒนาโดยไม่จำเป็น

ต้องฝึกอบรม(Development without training)	361
เทคนิคการฝึกอบรมทั่วไปที่ไม่ใช่เทคนิคการฝึกอบรมA-Z	361

บทที่ 30 การพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้ **369**

บุคคลต่างๆ(Developing creative initiatives for individuals)	
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้บุคลากรในระดับต่างๆ	370
ตัวอย่างรูปแบบการสร้างให้บุคคลต่างๆเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	371
ตัวอย่างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์	373
แบบฝึกหัดการสื่อความหมายและเฉลยแบบสอบถาม	376

บทที่ 31 คิดนอกกรอบกับคิดนอกคอก	386
(Think out side the frame)	
คุณสมบัติของผู้ชนะและคนที่พ่ายแพ้	387
บทที่ 32 การคิดเชิงกลยุทธ์สู่ความสำเร็จ	393
(Strategic Thinking)	
กลยุทธ์ในการกุมผู้คนไว้ในมือ	394
ความคิดในเชิงกลยุทธ์ที่นำไปใช้	398
บทที่ 33 วิธีคิดแบบคนรวยมั่งคั่งแบบยั่งยืน	401
(Think like a wealthy, sustainable wealth.)	
15วิธีคิดแบบคนรวย มั่งคั่งแบบยั่งยืน	401
บทที่ 34การคิดให้ครบพบความสำเร็จ(Integrated Thinking)	407
การคิดให้ครบจนจบเรื่อง	407
กิจกรรมคิดให้ครบ	418
บทที่ 35 การคิดที่ไม่ลั่นสูญจากกฎของศูนย์	420
(Thinking that does not lose the rules)	
นำสู่กฎทองของศูนย์	420

บทที่ 1 ผู้บริหารกับสถานะผู้นำ

(Managerial Leadership)

“ผู้นำอาจกล่าวได้ว่ามี 2 ประเภทคือผู้นำที่อ้างแก้ตัวไปเรื่อยเมื่อพบปัญหา(Excuser)กับอีกประเภทหนึ่งคือผู้นำที่มองหาเส้นทางหรือแสวงหาโอกาสเพื่อจะแก้ไขปัญหา(Searcher) คุณต้องการจะเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จประเภทไหน”

-ในยุคแห่งการขยายกว้างของข้อมูลข่าวสาร และการเติบโตทางด้านเทคโนโลยีเช่นปัจจุบัน ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนการทำงาน การจัดการ และสถานะผู้นำเกิดการหดตัวของขั้นตอนสายงาน การบังคับบัญชาและการลดอัตราค่าลง แต่ละคนต้องได้รับการมอบหมายอำนาจที่มากขึ้น รับผิดชอบมากขึ้น ทำงานที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ทันกับการแข่งขัน และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา

-ผู้นำในองค์กรจะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการจัดการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ

-องค์กรสมัยใหม่ “จะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการให้กลายเป็นโครงสร้างแนวราบ แทนที่ระบบเก่าที่เป็นรูปทรงปิรามิด ซึ่งเต็มไปด้วยขั้นตอน และลำดับชั้น ในองค์กร

สมัยใหม่จะต้องมองหาวิธีทำงานให้ได้ผลมากขึ้น โดยมี
ค่าใช้จ่ายที่น้อย ต้นทุนลดลง”

-การจัดการสมัยใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับทีมงาน อันเป็น
การสร้างองค์กรให้แข็งแกร่งนั้น จำเป็นต้องมีผู้นำที่ทันสมัย
ส่วนบทบาทหน้าที่เก่าๆ ของผู้นำที่สามารถสั่งให้ลูกน้อง หรือ
ลูกจ้างซ้ายหัน ขวาทัน ได้นั้นหมดสมัยแล้ว

-องค์กรสมัยใหม่ ลูกจ้างต้องสามารถคิดเองสร้างงานเอง
ทำได้เอง โดยไม่ต้องให้หัวหน้ามาคอยชี้แนะ หรือรอหัวหน้า
อนุญาตอย่างเดียว

-ผู้จัดการก็ต้องเปลี่ยนบทบาทจากการควบคุมมาเป็นการ
ให้คำปรึกษามากขึ้น และหันมาเป็นการจัดการกระบวนการ
ทำงานมากขึ้น

-การวางแผนการองค์กร การวางตัวบุคคล การควบคุม
การประเมิน ฯลฯ ปัจจุบันได้กลายมาเป็นสิ่งปกติที่กระทำ
ร่วมกันระหว่างผู้จัดการและลูกทีมแล้ว

ภาระหน้าที่หลักของผู้นำสมัยใหม่

ภาระหน้าที่หลัก 10 ประการของผู้นำสมัยใหม่ที่ประสบความสำเร็จ

1. การแสดงบทบาทผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์
2. การเป็นผู้นำอย่างมีความมุ่งมั่น
3. การสร้างความพึงพอใจต่อลูกค้า
4. การสอนงานแบบตัวต่อตัว
5. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล
6. การนำทีม
7. การจัดการกระบวนการทำงาน
8. การจัดการกับความเปลี่ยนแปลง
9. การจัดโครงการ
10. การจัดทำเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.การแสดงบทบาทผู้นำอย่างมีวิสัยทัศน์

“ไม่มีอะไรในคุณลักษณะของผู้นำที่ประสบความสำเร็จมากกว่าการต้องการให้แน่ใจว่าผู้คนมีความรู้สึกรู้สึกต้องการที่จะรู้ทิศทางการทำงานขององค์กรว่าจะไปทิศทางใด”

ผู้นำสมัยใหม่จะต้อง :

1.พัฒนาวิสัยทัศน์เพื่อองค์กร เพื่อนำองค์กรไปสู่ความเป็นที่พึงพอใจต่อ ผู้ใช้บริการให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รวมทั้งการมีผลผลิต และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.แสดงความรู้ และทักษะเพื่อเติมเต็มวิสัยทัศน์นั้นๆ

2.การเป็นผู้นำอย่างมีความมุ่งมั่น

ปัจจุบันการบรรลุความเป็นผู้นำที่ยั่งยืนไม่อาจทำได้ด้วยการชี้นำและการควบคุม แต่จะต้อง “พุ่มพริก” ให้พวกเขาเกิดความมุ่งมั่น และจะต้องเข้าใจให้ถูกต้องว่าเขาควรทำอะไรเพื่อพัฒนาคนเหล่านั้น ผู้ซึ่งมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ดีที่สุด

3.การสร้างคามพึงพอใจต่อลูกค้า

บุคคลแต่ละคน และทีมงานมี “ลูกค้าภายใน” และ “ลูกค้าภายนอก” หรือมีทั้งสองอย่าง การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรือการบริการแบบสมบูรณ์เต็มร้อย และการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการบริการที่ส่งมอบให้กับลูกค้าล้วนเป็น มาตรฐานวัดความสำเร็จของความเป็นผู้นำสมัยใหม่

4. การสอนงานแบบตัวต่อตัว

การสอนงานแบบตัวต่อตัวได้กลายเป็นที่นิยม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่ต่างไปจากการชี้แนะ ในการบรรลุปทบาทนี้ ผู้นำต้อง

1. สอนงานทั้งรายบุคคล และเป็นทีม เพื่อพัฒนาให้พวกเขาขึ้นสู่ระดับสูงในทุกๆ ระดับของการปฏิบัติงาน
2. แสดงความและทักษะเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นหัวหน้าการสอนงาน

5. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

สิ่งที่จะต้องทำให้มากที่สุดในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรก็คือ การพัฒนา “ทรัพยากรจิตใจ” ของคนในองค์กร ซึ่งเป็นวิธีเบื้องต้นที่จะสามารถใช้ทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบรรลุปทบาทนี้ ผู้นำต้อง

1. แสดงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพ และอาชีพของสมาชิกในองค์กร
2. แสดงความรู้ และทักษะ ที่จะพัฒนาศักยภาพ และอาชีพของสมาชิก

6.การนำทีม

ทีมได้กลายเป็นหน่วยย่อยเบื้องต้นของการผลิต และเป็นที่มาของการพัฒนาต่อเนื่องในการบรรลุมอบบริการที่ ผู้นำต้อง

1.แสดงความมุ่งมั่นที่จะนำทีมโดยใช้ศักยภาพสูงสุดของพวกเขาลำนี้

2.แสดงความรู้ และทักษะเพื่อช่วยในการประชุม และแสดงภาวะผู้นำกับทีมอื่นๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่

7.การจัดการกระบวนการทำงาน

ผู้นำปัจจุบันต้องมีความสามารถในการจัดการกระบวนการเพื่อให้สามารถนำทีมงาน และองค์กรไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องของผลิตภัณฑ์ และการส่งมอบบริการต่อลูกค้าในการบรรลุมอบบริการที่ผู้นำต้อง

1.แสดงความรับผิดชอบตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการงาน

2.แสดงความรู้ และทักษะเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานและพัฒนากระบวนการเหล่านี้

8.การจัดการกับความเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลงได้กลายเป็นคุณลักษณะและเป็น “วิถี” ขององค์กรไปแล้ว และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงเป็นรากฐานของการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ในการบรรลุมหุบายนี้ ผู้นำต้อง

- 1.สามารถคาดการณ์ เข้าใจแหล่งที่มา และกระบวนการของการเปลี่ยนแปลง
- 2.ใช้ประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลงให้เป็นโอกาสที่จะพัฒนาผลงานให้ดีขึ้น

9.การจัดการโครงการ

ในการบรรลุมหุบายนี้ ผู้นำจะต้อง

- 1.สามารถที่จะวางแผนโครงการพิเศษ เพื่อบรรลุการบริหารจัดการเฉพาะอย่าง รวมทั้งการผลิตและการพัฒนาตามความจำเป็นของหน่วยงาน
- 2.มีความรู้และทักษะที่จะจัดการกับโครงการเหล่านี้เพื่อความสำเร็จที่สมบูรณ์

10. การสร้างเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงาน

เวลาของผู้นำที่ปราศจากข้อมูลในมือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เกณฑ์ของการพัฒนาอย่างต่อเนื่องก็คือเกณฑ์การประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง โดยรู้ถึงสิ่งที่จะต้องการประเมิน และวิธีประเมินในการบรรลุปทพทบาทนี้ ผู้นำจะต้อง

1. สามารถที่จะพัฒนาแผนการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างผสมผสาน
2. รู้จักวิธีใช้เครื่องมือเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะพิเศษของผู้นำ

คุณลักษณะพิเศษของผู้นำจะประกอบด้วย

1. มีวิสัยทัศน์และความมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย
2. มีเอกลักษณ์และภาพลักษณ์เฉพาะของตัวเอง
3. เตรียมตัวให้พร้อมเสมอและมีเคล็ดลับของตัวเอง
4. ใช้กลยุทธ์ทางอ้อมในการที่ทำงานให้สำเร็จโดยผู้อื่น

พัฒนาลักษณะธรรมชาติของผู้นำ

1. ผู้นำต้องพร้อมที่จะเสี่ยงและเข้ารับผิดชอบ คนจะยิ่งใหญ่ได้ต้องมีความกล้า ควรทบทวนด้วยตัวเองว่า ความเลวร้ายจะเสี่ยงมีมากเพียงใด จากนั้นเดินหน้าต่อไป
2. ผู้นำต้องคาดหวังสูง อย่าลืมนะเป้าหมายยิ่งสูง ความสำเร็จยิ่งมาก และมีทัศนคติทางบวกเสมอ นั่นคือคิดว่าทำได้ อย่าคิดว่าทำไม่ได้
3. ผู้นำต้อง “เดินนำหน้า” และนำผู้อื่นให้ทำงานสำเร็จด้วยการสร้างแรงจูงใจไม่ใช่ลักษณะการบังคับ
4. ผู้นำต้องมี “นวัตกรรม” ทั้งหลายความคิดและการกระทำ แนวทางแห่งความสำเร็จต้องทำแบบเดิมๆ ตลอดไป

ความพร้อมในการเป็นผู้นำ

1. ผู้นำต้องเตรียมตัวเอง และพัฒนาความพร้อมที่จะเป็นผู้นำในแต่ละองค์กร ผู้นำคนเดียวสามารถสร้างความแตกต่างได้ นั่นคือไม่สำเร็จที่ล้มเหลว คุณจะต้องเป็นผู้นำที่สำเร็จ
2. ผู้นำจะต้องเข้ากับคนได้ และใช้คนให้เป็นเพราะความสำเร็จของงานไม่สามารถทำคนเดียวได้ แต่จะต้องมีคนอื่นช่วย

3.คุณ สามารถเป็นผู้นำ โดยไม่มีตำแหน่งก็ได้ ไม่ต้องรอให้ใครแต่งตั้งคุณเป็นผู้นำ คุณสามารถมีความเป็นผู้นำ และเป็นผู้นำได้เอง

4.ความเป็นผู้นำอาจไม่เป็นมาแต่เกิด ถ้าคุณต้องการมีภาวะผู้นำ คุณจะต้องเรียนรู้และฝึกเพื่อที่จะเป็นผู้นำ

5.ความสามารถของผู้นำที่สำคัญคือ สามารถจูงใจให้ผู้คนทำงานให้สำเร็จ

Cr.ดร.วิเชียร ชุตินาเทวินทร์

ในกระบวนการบริหารนั้น “คน” ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด เพราะ“คน”เป็นตัวกลางที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จหรือล้มเหลวให้หน่วยงานได้ เนื่องจากคนมีชีวิต จิตใจและอารมณ์ ที่เหมือนและแตกต่างกัน หากจะให้ “คน” สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลได้นั้นจะต้องมี “หัวหน้า” หรือ “ผู้นำ” ที่มีความสามารถที่จะทำ ให้คนที่อยู่ในปกครอง ดูแล ขอมรับ เชื่อถือ สรัทธา และร่วมมือ รวมใจ อันจะเป็นผลให้ทำงานได้ด้วยศักยภาพสูงสุด

บทที่ 2 การสร้างความคิดดีจากไอคิว

(Intelligent Quotient)

ความสามารถด้านสติปัญญาเรามักจะเรียกกันว่า IQ ซึ่งเกิดจาก 2 ส่วนคือ จากยีนหรือพันธุกรรม และจากการเลี้ยงดู โดยทั่วไปจะขีดตัวเลข 100 เป็นระดับไอคิวเฉลี่ยของคนปกติ ตามหลักสถิติแล้วคนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 68 ของประชากรทั้งหมดมีไอคิวอยู่ที่ระดับ 85-115 เราเชื่อกันว่า คนไอคิวสูงมักจะเรียนเก่ง ฉลาด แต่ที่จริงแล้ว IQ มีผลต่อความสำเร็จในชีวิตเพียง 20% เท่านั้น

IQ หมายถึงเชาวน์ปัญญาของเด็ก ในเด็กแต่ละคนจะมีเชาวน์ปัญญาสามารถวัดได้ดังนี้การวัดเชาวน์ปัญญามีหลายวิธี เป็นวิธีสอบถามตามที่มีแบบทดสอบตามมาตรฐานใช้ศึกษาพฤติกรรม ซึ่งเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลเพื่อดูว่าบุคคลนั้นๆ ทำอะไรได้ดีที่สุดคะแนนที่ได้จะเรียกสั้นๆ ว่า IQ (Intelligence Quotient)

ระดับเชาวน์ปัญญากับค่า IQ

ค่า IQ	ลำดับความสามารถทางเชาวน์ปัญญา
130 และสูงกว่า	ดีเลิศ (Very Superior)
120-129	ดี (Superior)
110-119	ค่อนข้างดี (High Average)
90-109	เฉลี่ย (Average)
80-89	ค่อนข้างน้อย (Low Average)

70-79

คาบเส้น (Borderline)

60 และต่ำกว่า

ปัญญาอ่อน (Mentally Deficient)

ดังนั้น IQ เป็นตัวเลขบ่งชี้ถึงเชาวน์ปัญญาในเวลาที่มา

ทดสอบและขณะทดสอบเท่านั้น ว่ามีความสามารถมากน้อยเพียงใด และนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่มคนในลักษณะและระดับอายุรุ่นเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น ผู้มาทดสอบไม่ตอบคำถาม อยู่ในอารมณ์โกรธเพราะ ถูกบังคับให้มาทดสอบ หรือเหนื่อยเพลีย ไม่ร่วมมือในการทดสอบ ผู้ทำการทดสอบใช้เครื่องมือไม่เป็น สภาพแวดล้อมในการทดสอบมีเสียงดังรบกวน ไม่ทำให้มีสมาธิในการทดสอบได้ดี เป็นต้น

ดร. ศิริพร วงษ์จันทร์ ได้กล่าวถึงเรื่องไอคิวว่าแม้ว่าเราจะได้ยินคำว่าไอคิวมาเป็นเวลาร่วมศตวรรษแล้ว ก็มีอีกหลายๆ คิวที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ เช่น อีคิว เอ็มคิว เอคิว และอีกหลายๆ คิว สารพัดคิว เหล่านี้มีที่มาอย่างไร และมีความหมายอย่างไรกันแน่

IQ (Intelligence Quotient) หรือ ไอคิวที่เราคุ้นกัน มีผู้ให้คำจำกัดความว่า คือตัวเลขทางสถิติที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องและการเปรียบเทียบของความสามารถที่จะได้รับความรู้หรือทักษะทางการศึกษา ซึ่งน่าจะแปลง่ายๆ ว่า ไอคิวคือตัวเลขที่บอกความฉลาดในการเรียนรู้ ผู้รู้บางกลุ่ม กล่าวว่า ไอคิวเริ่มมีขึ้นในศตวรรษที่ 19 โดยนักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษ ชื่อเซอร์ฟรานซิส กาลตัน หลังจากความโด่งดังของ "The Origin of Species" สิ่งพิมพ์ของ ชาร์ลส ดาร์วิน ดังนั้นในปี คส 1859 เซอร์ฟรานซิส กาลตัน ได้ศึกษาอย่างหนักเกี่ยวกับ

ความเกี่ยวข้องของความสามารถของมนุษย์กับพันธุกรรม

การสอบวัดไอคิวได้เริ่มมีขึ้นอย่างสันหลาม เมื่อประเทศสหรัฐอเมริกาต้องแยกแยะทหารเกณฑ์ตามกลุ่มความฉลาดเพื่อประจำตำแหน่งต่างๆ ในการทำสงครามโลกครั้งที่ 1 หลังจากนั้น บริษัท ห้างร้านก็เริ่มใช้การทดสอบนี้ เพื่อคัดสรรคนว่าจ้าง เลื่อนตำแหน่ง หรือย้ายตำแหน่ง จากนั้นก็มีการนำไปใช้ในระบบการศึกษา

เดิมมีการหาค่า IQ จากอายุของเด็กที่ควรทำข้อสอบ หากด้วยอายุของจริงของเด็กแล้วคูณด้วย 100 เช่น เด็กอายุ 8 ขวบ สามารถทำข้อสอบเท่ากับเด็กอายุ 12 ขวบ ค่า IQ คือ $12, 8 \times 100 = 150$ ซึ่งการคำนวณนี้ใช้กับผู้ใหญ่ไม่ได้ เพราะ หากผู้ใหญ่อายุ 20 แต่ ทำข้อสอบสำหรับคนอายุ 30 ได้ การคำนวณก็จะเป็น $30, 20 \times 100 = 150$ จะตีความว่า ผู้ใหญ่คนนี้มี IQ เท่ากับเด็ก 8 ขวบไม่ได้

การคำนวณค่า IQ ในปัจจุบันจึงใช้วิธีเปรียบเทียบความสามารถกันในกลุ่มคนที่อายุเท่ากัน โดยมีการยึดค่า 100 เป็น มาตรฐาน ผู้ที่ได้คะแนนต่างกัน ก็จะแปรค่าดังนี้คะแนนระหว่าง หมายถึงความว่า

40 - 54 มีปัญหาเรื่องสมองอย่างร้ายแรง เพราะคะแนนที่ได้ น้อยกว่า 1% ของผู้ทดสอบทั้งหมด

55 - 69 มีปัญหาทางสมอง เพราะคะแนนที่ได้ ประมาณ 2.3 % ของผู้ทดสอบทั้งหมด

70 - 84 ต่ำกว่ามาตรฐาน

85 - 114 มาตรฐานคือได้ 68% ของผู้ทดสอบทั้งหมด

115 - 129 สูงกว่ามาตรฐาน

130 - 144 มีพรสวรรค์ 2.3 % ของผู้ทดสอบทั้งหมด

145 - 159 อัจฉริยะ น้อยกว่า 1 % ของผู้ทดสอบทั้งหมด

160 - 175 อัจฉริยะ อย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตาม Walter Lippmann ได้แย้งว่า เพื่อให้ได้รับคะแนนไอคิวสูงๆ อาจทำได้จากการเตรียมตัว ซักซ้อมและทำข้อสอบนั้นๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยไม่จำเป็นต้องมีความฉลาด ดังนั้นจึงไม่เป็นธรรมที่จะตีค่าความฉลาดของเด็กจากการทดสอบที่ไม่เป็นธรรมเช่นนั้น ดังนั้นในปี 1960-1970 การทดสอบไอคิวจึงไม่ได้รับความนิยมเท่าใดนัก

การสร้างไอคิวความฉลาดที่เพิ่มพูนได้ โดยนายแพทย์ ทวีศักดิ์ สิริรัตนธะรา ให้ท่านผู้อ่านความสำเร็จในชีวิตสมดังที่คิดได้ อย่างเป็นระบบตลอดไป

ไอคิว (IQ) มาจากคำเต็มว่า Intelligent Quotient คือ ระดับสติปัญญา ซึ่งได้มาจากการวัดโดยแบบทดสอบทางสติปัญญา แล้วแปลผลออกมาเป็นตัวเลข ระดับของไอคิวปกติอยู่ในช่วง 90-110 ตัวเลขเหล่านี้บ่งชี้เฉพาะระดับสติปัญญาในบางด้านของเด็ก ที่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขได้ แต่ไม่ได้เป็นตัวหลักในการบ่งบอกว่าผิดปกติหรือไม่ ต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ร่วมด้วยเพิ่มเติม ผลที่ได้จากการวัดไอคิว ต้องรู้ในรายละเอียดด้วยว่า ใช้แบบทดสอบใด เป็นแบบทดสอบมาตรฐานหรือไม่ ใครเป็นผู้ทดสอบ ช่วงเวลาที่ทำการทดสอบเด็กมีความพร้อมแค่ไหน ให้ความร่วมมือหรือไม่ เพราะสิ่ง

เหล่านี้มีผลต่อความเชื่อถือในผลลัพธ์ที่ได้ทั้งสิ้น เราคงไม่จำตัวเลขเพียงอย่างเดียวแล้วมาตีตราว่าเด็กฉลาดหรือโง่ การทดสอบไอคิวไม่ได้ทำให้รู้ว่าใครเก่งกว่าใคร แต่ทำเพื่อช่วยค้นหาปัญหา แล้วหาแนวทางช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนาให้เด็ก นอกจากนี้ แบบทดสอบไอคิวที่มีใช้กันอยู่ ก็ไม่ได้ครอบคลุมความฉลาดครบทุกด้าน

ความฉลาดทั้งแปดด้านของเรา

เรื่องของสติปัญญา มีทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligence Theory) พูดถึงเรื่องของความฉลาด ว่าไม่ได้มีเพียงด้านความคิดด้านเดียว แต่มีอย่างน้อย 8 ด้าน คือ

- 1) ด้านตรรกศาสตร์ - คณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence)
- 2) ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)
- 3) ด้านมิติสัมพันธ์ (Visual Spatial Intelligence)
- 4) ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย (Bodily Kinesthetic Intelligence)
- 5) ด้านดนตรี (Musical Intelligence)
- 6) ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Intelligence)
- 7) ด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)
- 8) ด้านธรรมชาติวิทยา (Naturalist Intelligence)

แต่ละคนมีความฉลาดด้านต่างๆ แตกต่างกันไป บางด้านมาก บางด้านน้อย ผสมผสานกันเป็นส่วนหนึ่งที่ลงตัวสำหรับบุคคลนั้นๆ ความฉลาดเหล่านี้ส่วนหนึ่งติดตัวมาตั้งแต่เกิด ถือว่าเป็นต้นทุนของแต่ละคนที่ไม่เท่ากัน แต่อีกส่วนหนึ่งได้จากประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มเติม โอกาสในการฝึกฝน การให้ความสำคัญ และสภาพสังคม วัฒนธรรม ที่เอื้ออำนวยให้มีการนำออกมาใช้ สำหรับความฉลาดในด้าน ความสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านความเข้าใจตนเอง ได้ถูกหยิบยกมาทำความรู้จักในมุมมองใหม่ หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า อีคิว (Emotional Quotient) ได้มีความพยายามที่จะวัดออกมาเป็นตัวเลข เหมือนไอคิว ถึงยังไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในด้านการวัด แต่ก็เป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

นอกจากนี้ยังมีเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ซึ่งเป็นอีกมุมหนึ่งที่มีการส่งเสริมเช่นเดียวกัน เป็นสิ่งที่มิถุ่ขนานไปกับไอคิว แต่ไม่สัมพันธ์กัน คนไอคิวดีไม่จำเป็นต้องมีความคิดสร้างสรรค์ดี คนมีความคิดสร้างสรรค์ดี ก็ไม่จำเป็นต้องมีไอคิวดีเช่นกัน ถ้าคุณพ่อ คุณแม่ สามารถหาสัดส่วนที่ลงตัวของความฉลาดด้านต่างๆ ของลูกได้ และให้การส่งเสริม พัฒนาในแนวทางที่เหมาะสม ถูกทิศทาง ก็จะช่วยให้เขาเป็นผู้ที่ฉลาด มีภูมิปัญญาตามทิศทางเหมาะสมกับตัวเขา สามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยตัวเองได้ในที่สุด แต่ถ้าเขาฉลาดผิดทิศทาง ไม่เหมาะสมกับตัวเขา ถึงจุดหนึ่งอาจหยุดชะงัก พัฒนาด้วยตัวเองไม่ได้ และถอยหลังในที่สุด

สถาบันสร้างสรรค์ศักยภาพสมองIQ(Intelligent Quotient)

คือ ความเก่ง หรือ ความฉลาดทางปัญญา ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 อย่าง ได้แก่

1. **ความฉลาดทางด้านภาษา** คนพวกนี้จะมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดี ทั้งการพูด การเขียน การอ่าน รวมทั้งความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษา มีความสามารถในการใช้ศิลปะในการใช้ภาษา หรือการสื่อสาร
2. **ความสามารถทางตรรกะและคณิตศาสตร์** พวกนี้จะมีความสามารถในการใช้ตัวเลข คณิตเลขได้ดี มีความคิดเชิงนามธรรมได้เก่ง มีเหตุมีผล คิดการณ์ไกลได้เก่ง ตั้งสมมติฐานเก่ง
3. **ความฉลาดทางด้านมิติ** พวกนี้จะมีความสามารถในการมองมิติ กว้าง ยาว สูง ไกล ได้เก่ง รวมทั้งสามารถคิดปรับปรุงวิธีการใช้พื้นที่ได้เก่ง
4. **ความฉลาดทางด้านการใช้ร่างกายและการเคลื่อนไหว** พวกนี้จะเป็นคนเก่งทางด้านกีฬา นาฏศิลป์ บัลเลต นักมวย
5. **ความฉลาดทางด้านดนตรี** พวกนี้จะมีความสามารถทางด้านดนตรีมาก เช่น นักดนตรี นักแต่งเพลง นักร้อง จะเข้าถึงจังหวะจะโคนของดนตรีได้ดี

6. **ความฉลาดทางด้านมนุษยสัมพันธ์** พวกนี้จะสามารถเข้าใจจิตใจผู้อื่นได้ดี ทั้งความรู้สึก ความคิด ทักษะคติ และสามารถปรับตัวเข้าหาผู้อื่นที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ทำให้มนุษยสัมพันธ์ดี
7. **ความฉลาดทางด้านเข้าใจตนเอง** จะสามารถเข้าใจตนเองเป็นอย่างดี รู้จักจุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง มีความสามารถในการฝึกฝนตนเองได้ดี
8. **ความฉลาดในการเข้าใจธรรมชาติ** พวกนี้จะสามารถใช้ชีวิตตามธรรมชาติได้อย่างปกติ รู้จักการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและการอนุรักษ์ธรรมชาติเป็นอย่างดี

สมาธิกับเขาวนปัญญา

สมาธิช่วยให้เกิดเขาวนปัญญาผู้เขียนขอเสนอแนะวิธีปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายดังนี้

1. **ฝึกอ่านหนังสืออย่างตั้งใจ** สัก 20-30 บรรทัด ในเวลากำหนด 5-7 นาที แล้วเก็บใจความออกหรือฝึกความจำเป็นคำหรือพยางค์ก็ได้เป็นการฝึกให้มีความจำดี คราวละ 20-50 คำ
2. **ฝึกเขียนหนังสืออย่างตั้งใจ** จะเป็นคัดลายมือก็ได้ โดยระวังไม่ให้ผิดพลาด

3.ฝึกสมาธิเกี่ยวกับอิริยาบถในการเดิน (จงกรม) หรือการรำ

ละครให้กำหนดรู้ในการก้าวย่าง

เดิน ขณะเท้ายก-ย่าง-เหยียบ รู้ ก้าวย่าง ซ้าย-ขวา หมุนตัวกลับ หรือฝึกสมาธิในการนั่ง การยืน รู้อาการที่คู่ขาเข้า เหยียดออก การวางมือขาของตนเองเป็นเบื้องต้นของการฝึกสติให้รู้ตัวตลอดเวลา

4. ฝึกดูลมหายใจ ตัวเอง ระหว่างหายใจเข้าออก กระทบผ่าน

จุดใดใน

ร่างกายบ้างและไปสิ้นสุดที่ไหน อย่างไร ดูการเปลี่ยนแปลงของระบบลมหายใจ เวลาหายใจเข้าสั้น เวลาหายใจออกสั้นหรือยาว หรือว่าเท่ากัน แรกๆ ลมหายใจยาวๆ หยาบๆ ต่อๆ ไปมีอาการอย่างเดิมหรือหายใจช้าลง ละเอียดประณีตขึ้นหรือยังเหมือนเดิม การสังเกตรู้ความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ จะเป็นทางให้มองเห็นไตรลักษณ์ การเกิดขึ้น ตั้งอยู่ดับไป ทำให้จิตคลายความยึดมั่นถือมั่นต่อไป

5.ฝึกดูสิ่งหนึ่ง อย่างเพ่งพินิจ (เพ่งสกน) จะเป็นแจ่มกันดรอไว้

รูปภาพพระ

หิ้งอื่นให้เพ่งพินิจว่ามืองค์ประกอบอะไรบ้างจะช่วยให้เป็นคนช่างสังเกตพินิจพิจารณา

6.ฝึกสมาธิ ให้รู้ตัวตลอดเวลาว่าขณะนี้ทำอะไรอยู่ เช่น ดื่ม

น้ำ รับประทานอาหาร

อาหาร ชักผ้า เขียนหนังสือ พุด-สนทนา ให้ฝึกปฏิบัติอย่างตั้งใจโดยมีสติกำกับในขณะที่ทำโดยรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา ให้นักเรียนฝึกคุมดูตัวเอง

สัก 1 ชั่วโมง ในแต่ละวันแล้วเพิ่มเวลาให้มากขึ้นๆ เป็น 2-3 ชั่วโมง
ต่อไปสัปดาห์จะเป็นไปเองโดยอัตโนมัติ รู้ตัว หรือพร้อมตลอดเวลา

7.ฝึกบังคับใจให้สงบ โดยหาที่เงียบสงบอยู่คนเดียวแล้วดูเข้าไปที่ใจตน

หยุดความคิดทั้งปวง ดูอาการที่ใจว่างๆ สบายจากความสงบนั้นสัก 10-20 นา หรือถ้ามีภาวะใดที่วุ่นวายไม่สงบให้สังเกตจิตจนเห็นภาวะความวุ่นนั้นมันเป็นอย่างไรมากที่สุดหรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร แล้วนำมาเปรียบเทียบระหว่างความว่างกับความวุ่น

8.ฝึกสมาธิคลายเครียดแบบเซ็น สภาพแวดล้อมและการทำงานปัจจุบันนี้

ทำให้คนเราเครียดมาก วิธีแก้คือ ก่อนนอนหรือเวลาเครียดมากให้นอนหงายกางขาและแขนราว 45 องศา ศีรษะไม่หนุนหมอน ใช้คำบริกรรมเวลาหายใจเข้าว่า “พุท” หายใจออกว่า “โฮ” จะช่วยให้จิตสงบหลับสบายได้โดยรวดเร็ว แต่ถ้าไม่ต้องการจะหลับ จงควบคุมจิตให้มีสติลูกโป่งรู้ตัวอยู่ตลอดสัก 10-15 นาที อาการเครียดจะคลายไปเกิดความสุขใสกระปรี้กระเปร่ามาแทน

9.กำหนดสติที่เคลื่อนไหวของมือ นั่งขัดสมาธิมือทั้ง 2 ค่ำวางบนหน้าขา จากนั้นตั้งมือขวา

บนเข่า ยกมือขวาขึ้นเพียงอก เอามือขวาแตะท้อง มือซ้ายตั้งบนเข่า ยกมือขึ้นเพียงอก เอามือซ้ายวางคว่ำทับบนมือขวา ยกมือขวาแตะอก แล้ววางมือขวาออกข้างตัวทางขวา วางมือขวาดังลงบนเข่าขวา แล้วคว่ำมือ

ขวาลงบนเข้าขวา คว่ามือขวาลงเสร็จแล้วยกมือซ้ายจากหน้าท้องแต่ที่
 ออก แล้ววาดมือซ้ายออกข้างตัวทางซ้าย วางมือซ้ายตั้งลงบนเข้าซ้าย
 แล้วคว่ำมือซ้ายลง จากนั้นตั้งต้นทำใหม่ การสติเช่นนี้ จะเป็นวิธีหนึ่งที่
 ทำให้รู้ - เห็นลักษณะของไตรลักษณ์ได้เช่นกัน

ในบทที่กล่าวถึงเรื่องไอคิวนี้ก็ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญสาม
 ประการคือ ระดับเขาวนปัญญากับค่า IQ ความฉลาดทั้งแปดด้านของ
 คนสิ่งที่สำคัญในการทำงานที่พนักงานไม่ควรปฏิบัติก็คือ“งานงาน
 ชอบเลี้ยง ส่งเสียงชวนคุย มักจะทำชู้ช้อยู่เสมอ ครึ่งเจ้านายเฟลอกี่มัก
 หลับ รวมทั้งหาเรื่องกลับบ้านก่อนเวลานั้นเอง สำหรับผู้บริหารก็คือ
 ให้ถือคติที่ว่า”รู้เท่าเอาไว้กัน รู้ทันเอาไว้แก้ไข” แต่ขอให้ท่านผู้บริหาร
 มีจิตใจที่หนักแน่น คือไม่หุเบา เจ้าอารมณ์ ข่มลูกน้อง จ้องแหว เห็นแก่
 ตัว กลัวเหนื่อย เลื่อยซา ไม่รักษาคำพูดและขาดมนุษยสัมพันธ์ ผ่าฟัน
 ปัญหาอุปสรรคต่างๆก็ย่อมยากที่จะพานพบกันนะครับ.

แบบทดสอบท่านเป็นนักสร้างสรรค์หรือไม่

จงตอบคำถามในหัวข้อข้างล่างนี้ หากท่านเห็นว่าท่านมี
บุคลิกภาพสอดคล้องกับหัวข้อดังกล่าว ให้กากบาทเครื่องหมาย ✓
หากไม่สอดคล้องให้ ✕ เครื่องหมายผิดตามความคิดเห็นของท่านๆ
คิดว่าท่านมีบุคลิกภาพดังนี้

1. มีความกระกระตือรือร้นในหลายๆ เรื่องเสมอ
2. เป็นผู้ที่มีความคิดเฉียบแหลมหรือเป็นนักวางแผนที่ดี
3. ท่านว่องไวต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น
4. ละเอียดลออในการตรวจแก้ไขปัญหา
5. ชอบหรือสรรหาความคิดแปลกๆ ต่างๆ นำสร้างสรรค์
งานต่างๆ
6. มองโลกในแง่ดีหรือมีอารมณ์ขันเสมอ
7. รู้จักในการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด
8. ทำ(งาน)อะไรๆ ก็ตามมักจะทำให้ดีขึ้นเสมอ
9. เป็นผู้ตื่นตัวต่อการรับรู้ข่าวสารต่างๆ ทัวสารทิศ
10. เป็นผู้ที่อยากรู้ (อยากรู้อยากเห็น) อยากรู้อยากเห็นเสมอ
11. เป็นผู้ที่จะมีสมาธิหรือค่อนข้างดีเวลาจะทำอะไรก็ตาม
12. ท่านคิดว่าลงมือทำ ดีกว่าการพูดแล้วไม่ทำ หรือต้องทำ
ด้วย พูดด้วยเสมอ
13. ท่านมุ่งมั่นจะอดทน อดกลั้น รอคอยความสำเร็จที่รอ
คอยอยู่เสมอ

14. ท่านเป็นคนช่างสังเกตและชอบจดบันทึกเก็บไว้เสมอ
เพื่อกันลืม
15. ท่านจะถือมีดหรือไม้แบดมินตันด้วยมือซ้ายหรือถนัด
ซ้ายหรือไม

ขอบคุณในความร่วมมือ
สมชาติ กิจยรรยง

เฉลย.- หากท่านตอบว่าใช่มีจำนวนข้อหรือคำตอบว่า “ใช่” มากเท่าใดใน
แต่ละข้อนับว่าท่านยังมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากเท่านั้น